

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ความรู้กับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน ของพระสงฆ์ สังกัดศูนย์พระสงฆ์ นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม

**The Relationship between Media Exposure and
Knowledge with Attitudes toward ASEAN Community
of Monks in the Dhamma Propagator Monks Center
for Social Development.**

ญาณภัทร ยอดแก้ว¹ แพรภัทร ยอดแก้ว^{2*}

Yanapat Yodkaew¹, Praepat Yodkaew^{2*}

¹อ.,ภาควิชาปรัชญาและศาสนา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 73000

²อ.,กลุ่มวิชาอาเซียนศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 73000

* Corresponding author: e-mail: kiaochoaum@hotmail.com Tel.08-7506-4939, 08-9795-7564

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการเปิดรับข่าวสารความรู้ และทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์ มีกลุ่มตัวอย่าง คือ พระสงฆ์สังกัดศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 154 รูป ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และสถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ผลการวิจัย พบว่า 1) พระสงฆ์มีการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับมาก มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับดี และ 2) การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ พระสงฆ์ ประชาคมอาเซียน

Abstract

The purposes of this research were to study Media Exposure, Knowledge with Attitudes toward ASEAN Community of Monks in the Dhamma Propagator Monks Center for Social Development. Data were collected by using 154 sets of questionnaires: demographic data, Media Exposure, Knowledge and Attitude toward ASEAN Community of monks. Data were analyzed by percentage, frequency, mean, standard deviation and Pearson coefficient. Level of statistical significance used in the analysis is 0.5. Major findings were as follows: 1. The Media Exposure of monks were at high level and Knowledge was at moderate level and monks have good levels of attitude toward ASEAN community. 2. The Media Exposure of Monks was positively related to Attitude toward ASEAN community of monks with the statistic significantly at the 0.01 level.

Keywords : : Media exposure, Knowledge, Attitude, Monks, ASEAN Community

บทนำ

ในปัจจุบัน การเตรียมความพร้อมเพื่อรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 เป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนในประเทศสมาชิกต่างพยายามขับเคลื่อนอย่างเร่งด่วน แต่การเตรียมความพร้อมเพื่อให้เกิดผลที่ยั่งยืนนั้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมในภาคประชาชน เพราะประชาคมอาเซียนคงสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนหากเพียงแต่อาศัยภาครัฐอย่างเดียว ดังมีบทเรียนจากสหภาพยุโรปที่เห็นได้ว่าประชาคมจะไม่สามารถบรรลุผลได้หากประชาชนไม่ให้การสนับสนุนอย่างเข้มแข็ง ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นั้น ประชาชนของประเทศสมาชิกอาเซียนยังมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย ดังนั้น เพื่อให้การสร้างประชาคมอาเซียนมีความยั่งยืน สมาชิกอาเซียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยการพยายามผลักดันให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ (Community of Action) มีการเชื่อมโยงและติดต่อสื่อสารกันอย่างใกล้ชิด (Community of Connectivity) รวมทั้งเป็นประชาคมเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง (Community of People) (เจริญพงษ์ ศุภธีระธาดา, 2555)

สำหรับสังคมไทย กลุ่มผู้นำทางสังคมทุกภาคส่วนควรจะต้องมีความพร้อมเป็นอันดับแรก เพื่อจะได้ช่วยเผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมความเข้าใจและสร้างทัศนคติที่ดีให้ประชาชนในภาคส่วนนั้นๆ ต่อไป และเนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมพุทธ พระสงฆ์ในฐานะประชาชนและจัดอยู่ในกลุ่มผู้นำทางสังคมย่อมเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่ง ที่ควรให้ความสนใจในเรื่องการเตรียมความพร้อมนี้ อีกทั้งทุกวันนี้พระสงฆ์ได้ทำเฉพาะหน้าที่ในการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาเท่านั้น แต่ยังไม่ได้ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสงเคราะห์สังคมในด้านต่างๆ ด้วย (ถนอมศักดิ์ สุภักดิ์, 2546) จึงจำเป็นที่พระสงฆ์จะต้องปรับและเพิ่มบทบาทให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม เป็นองค์กรทางพระพุทธศาสนาที่มีบทบาทเชิงรุกในการเผยแผ่ธรรมะในสถานศึกษาและในองค์กรต่างๆ มานานนับ 10 ปี โดยการรวมกลุ่มกันทำงานของพระสงฆ์ประมาณ 400 รูป ในกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 เป็นต้นมา (ปัจจุบันมีสมาชิกในกรุงเทพฯ ประมาณ 250 รูปและส่วนภูมิภาคประมาณ 150 รูป) หากจะเตรียมความพร้อมพระสงฆ์ให้ปรับตัวรับกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งมีผลต่อการส่งเสริมทัศนคติของเยาวชนและประชาชนพร้อมกันไปด้วยนั้น กลุ่มพระสงฆ์สมาชิกของศูนย์ดังกล่าวนี้เป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่ง ที่ควรให้ความสำคัญเพราะนอกจากจะอยู่ในสถานะผู้นำทางสังคมแล้ว ยังเป็นผู้สอนที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อ ความคิด และวิถีชีวิตของประชาชนทุกระดับอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะบทบาทด้านการศึกษาและการพัฒนาคนซึ่งเป็นงานเชิงรุกของศูนย์ฯ หากพระสงฆ์มีทัศนคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน ย่อมสามารถบูรณาการงานกับการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ โดยเฉพาะในมิติสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งเสริมทัศนคติของพระสงฆ์ คือ การสื่อสาร เพราะการสื่อสารเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดในการนำนโยบาย การพัฒนา ตลอดจนรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาของรัฐบาลไปสู่ประชาชนและยังสะท้อนความคิดความต้องการจากประชาชนขึ้นมาสู่ส่วนบนอีกด้วย ดังนั้น ประเทศที่กำลังพัฒนาสามารถนำสื่อมวลชนมาใช้ในการสร้างทัศนคติใหม่ๆ หรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิม ที่ไม่ได้ยึดมั่นอย่างเหนียวแน่น รวมทั้งเบี่ยงเบนทิศทางของทัศนคติเดิมได้ (กอบกุล ถาวรานนท์, 2543) ซึ่งการพัฒนาสังคมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประชาชนได้รับข่าวสารความรู้เพียงพอ มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรม (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2540) พระสงฆ์ก็เช่นกัน หากจะมีทัศนคติอย่างไรกับประชาคมอาเซียน ปัจจัยอย่างหนึ่งคือการรับข่าวสาร รวมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนนั่นเอง

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ กับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์สังกัดศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาประสิทธิภาพการเผยแผ่ธรรมของพระสงฆ์ในยุคปัจจุบันและส่งเสริมบทบาทพระสงฆ์ในฐานะผู้นำทางสังคมให้มีส่วนในการให้ข้อมูลและการนำหลักธรรมบูรณาการกับการสร้างสรรค์ประชาคมอาเซียน รวมทั้งเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมี

ประชากร คือ พระสงฆ์สังกัดศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 250 รูป คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ จำแนกระดับความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง 95% โดยยอมให้เกิดความผิดพลาดได้ไม่เกิน 5% จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 154 รูป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close – ended Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามวัดระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา โดยใช้การประเมินค่าของลิเคอร์ท (Likert's Scale) ที่ให้ผู้ตอบประเมินค่า (1 - 5) ด้วยการเลือกเพียงคำตอบเดียว

จำนวน 10 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามวัดระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา โดยมีการให้เลือกเพียงคำตอบเดียว (ถูก หรือ ผิด) จำนวน 20 ข้อ และส่วนที่ 4 เป็นข้อคำถามวัดระดับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการตรวจสอบเอกสารแนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ โดยใช้องค์ประกอบของทัศนคติ 3 องค์ประกอบมาตั้งเป็นข้อคำถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วน (Scale) ตามแบบการประเมินค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยคำถามจำนวน 45 ข้อ ซึ่งครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสา โดยที่แต่ละเสามีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ และข้อคำถามทั้ง 45 ข้อนั้นยังครอบคลุมแนวคิดเรื่ององค์ประกอบของทัศนคติ 3 ด้านด้วย โดยแต่ละด้านมีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) 2) ด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective Component) และ 3) ด้านพฤติกรรม (Behavioral Component)

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้ทดสอบความเที่ยงตรง(Validity) โดยนำไปตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญด้านอาเซียน เพื่อหาความเที่ยงตรงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ถ้อยคำ (wording) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูลจริง จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้ (Try out) กับพระสงฆ์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป แล้วจึงนำมาคำนวณหาความสัมพันธ์ข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .36 ขึ้นไป และหาความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) ซึ่งได้ผล คือ แบบสอบถามการเปิดรับข่าวสาร มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .8670 แบบวัดระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .746 และแบบวัดทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .9681

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาเข้ารหัส (Coding) และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยมีสถิติที่ใช้ ได้แก่ 1) ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการเปรียบเทียบ เพื่อดูการกระจายของข้อมูลและเพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรในแต่ละหมวดหมู่ของตัวแปร 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการวัดค่าแนวโน้มเข้าสู่ศูนย์กลางของข้อมูล เพื่อทราบข้อมูลที่เป็นตัวแทนของกลุ่ม ใช้แปลความหมายของการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้แสดงการกระจายของข้อมูล 4) ค่า t -test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม และ 5) ค่าสถิติทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน เพื่อวิเคราะห์การเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์ โดยมีการกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์สังกัดศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

จากการสำรวจข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า พระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 154 รูปส่วนมากมีอายุ 36 ปี ขึ้นไป จำนวน 87 รูป คิดเป็นร้อยละ 56.5 มีอายุพรรษาไม่เกิน 10 พรรษา จำนวน 86 รูป คิดเป็นร้อยละ 55.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 108 รูป คิดเป็นร้อยละ 70.1 ส่วนมากไม่มีเปรียญธรรม จำนวน 80 รูป คิดเป็นร้อยละ 51.9 และมีระยะเวลาในการทำงาน 6 ปีขึ้นไป จำนวน 105 รูป คิดเป็นร้อยละ 68.2

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

จากการสำรวจการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง มีผลปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ในการรับข่าวสารและระดับการเปิดรับข่าวสารจำแนกตามประเภทสื่อ

ประเภทสื่อ	จำนวนและร้อยละตามความรู้ในการรับข่าวสาร					$\bar{X}$	ระดับการเปิดรับข่าวสาร
	ทุกสัปดาห์	3 ครั้งต่อเดือน	2 ครั้งต่อเดือน	1 ครั้งต่อเดือน	1 ครั้งต่อ 2 - 3 เดือน		
1. โทรทัศน์	92 (59.7)	20 (13.0)	19 (12.3)	6 (3.9)	17 (11.0)	4.06	มาก
2. วิทยุ	41 (26.6)	35 (22.7)	16 (10.4)	23 (14.9)	39 (25.3)	3.10	ปานกลาง
3. หนังสือพิมพ์	59 (38.3)	40 (26.0)	21 (13.6)	15 (9.7)	19 (12.3)	3.68	มาก
4. นิตยสาร	27 (17.5)	35 (22.7)	27 (17.5)	30 (19.5)	35 (22.7)	2.92	ปานกลาง
5. पोสเตอร์ หรือ ป้ายผ้า	39 (25.3)	28 (18.2)	26 (16.9)	36 (23.4)	25 (16.2)	3.13	ปานกลาง
6. เอกสารประชาสัมพันธ์	32 (20.8)	34 (22.1)	25 (16.2)	34 (22.1)	29 (18.8)	3.04	ปานกลาง
7. การพบปะพูดคุย	38 (24.7)	35 (22.7)	25 (16.2)	23 (14.9)	33 (21.4)	3.14	ปานกลาง

ประเภทสื่อ	จำนวนและร้อยละตามความถี่ในการรับข่าวสาร					$\bar{X}$	ระดับการเปิดรับข่าวสาร
	ทุกสัปดาห์	3 ครั้งต่อเดือน	2 ครั้งต่อเดือน	1 ครั้งต่อเดือน	1 ครั้งต่อ 2 - 3 เดือน		
8. นิทรรศการหรืองานแสดงสินค้า	21 (13.6)	33 (21.4)	15 (9.7)	23 (14.9)	62 (40.3)	2.53	ปานกลาง
9. การประชุมสัมมนา	61 (39.6)	25 (16.2)	21 (13.6)	28 (18.2)	19 (12.3)	2.47	ปานกลาง
10. อินเทอร์เน็ต (คอมพิวเตอร์)	81 (52.6)	27 (17.5)	13 (8.4)	21 (13.6)	12 (7.8)	3.94	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า พระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับมาก จากสื่อโทรทัศน์ ร้อยละ 59.7 อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 52.6 การประชุมสัมมนา ร้อยละ 39.6 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 38.3 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง จากสื่อวิทยุ ร้อยละ 26.6 การพบปะพูดคุย ร้อยละ 24.7 โปสเตอร์หรือป้ายผ้า ร้อยละ 25.3 เอกสารประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 20.8 นิตยสาร ร้อยละ 17.5 และนิทรรศการหรืองานแสดงสินค้า ร้อยละ 13.6 ตามลำดับ และเมื่อสรุปผลข้างต้นนี้โดยรวมเพื่อจำแนกตามระดับของการเปิดรับข่าวสาร ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร

ระดับการเปิดรับข่าวสาร	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
มาก	63	40.9
ปานกลาง	77	50.0
น้อย	14	9.1
รวม	154	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า พระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 77 รูป คิดเป็นร้อยละ 50

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

จากการวัดความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผล ดังนี้
ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง

การวัดความรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความรู้
ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	2.07	.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า พระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.07$) และเมื่อจำแนกตามระดับความรู้ ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาก	16	10.4
ปานกลาง	134	87.0
น้อย	4	2.6
รวม	154	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า พระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับอาเซียน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 134 รูป คิดเป็นร้อยละ 87

ทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน

จากการสำรวจทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน เพื่อหาระดับทัศนคติโดยรวมและแยกเป็นรายด้านแล้วนำไปจำแนกจำนวนและร้อยละตามระดับทัศนคติปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายด้าน

ทัศนคติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ทัศนคติโดยรวม	4.44	.61	ดี
ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (APSC)	4.51	.63	ดี
ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	4.23	.66	ดี
ด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC)	4.42	.67	ดี

จากตารางที่ 5 พบว่า พระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.44$) และเมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับดี และสามารถจัดเป็นลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ($\bar{x} = 4.51$) ด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ($\bar{x} = 4.42$) และด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ($\bar{x} = 4.23$)

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน

ระดับทัศนคติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาก	136	88.3
ปานกลาง	17	11.0
น้อย	1	0.6
รวม	154	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า พระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับดี จำนวน 136 รูป คิดเป็นร้อยละ 88.3

เพื่อให้เห็นภาพรวมเกี่ยวกับระดับในด้านต่างๆ ตามตัวแปรของการวิจัย จึงได้สรุปผลการสำรวจข้อมูลด้านต่างๆ ข้างต้นทั้งหมด ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเปิดรับการเปิดรับข่าวสารความรู้ และทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
การเปิดรับข่าวสาร	3.63	.93	มาก
ความรู้	2.07	.35	ปานกลาง
ทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน	4.44	.61	ดี

จากตารางที่ 7 พบว่า พระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.07$) และมีทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.44$)

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน

จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจด้านการเปิดรับข่าวสารของเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างนั้น ได้มีการนำมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาความสัมพันธ์กับระดับของทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน ซึ่งมีผลปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน โดยรวมและรายด้าน ของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	การเปิดรับข่าวสาร	
	โดยรวม	
	r	P
ทัศนคติโดยรวม	.858**	.000
ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (APSC)	.731**	.000
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	.732**	.000
ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC)	.855**	.000

** P < .01

จากตารางที่ 8 พบว่า การเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนโดยรวมของพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์ทางบวกโดยรวม ($r = .858$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาการเปิดรับข่าวสารในแต่ละด้าน พบว่า ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (APSC) ($r = .731$) ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ($r = .732$) และด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) ($r = .855$) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเปิดรับข่าวสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า พระสงฆ์กลุ่มตัวอย่าง มีการเปิดรับข่าวสาร อยู่ในระดับมาก มีความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับดี สะท้อนให้เห็นว่าพระสงฆ์กลุ่มตัวอย่างมีความตื่นตัวในการรับรู้และติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนในช่องทางต่างๆ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะช่องทางสื่อที่มีการรับรู้ระดับมาก ได้แก่ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ตและหนังสือพิมพ์ตามลำดับ ในอีกด้านหนึ่ง ก็สะท้อนให้เห็นว่าการใช้สื่อดังกล่าวมาเป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนสามารถเข้าถึงประชาชนได้เป็นอย่างดี แม้กระทั่งพระสงฆ์ก็มีการรับรู้ทางสื่อดังกล่าวในระดับมาก สื่อสารมวลชนจึงมีผลอย่างมากในการรับรู้เรื่องอาเซียนของประชาชน (เจริญพงษ์ ศุภธีระธาดา, 2555)

แต่ในด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียนซึ่งอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจเป็นเพราะว่า ข้อมูลความรู้จากสื่อต่างๆ ยังไม่สามารถทำให้พระสงฆ์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ลึกซึ้งได้มากเท่าที่ควร ในขณะที่เดียวกันอาจจะเป็นเพราะในสังคมสงฆ์เองยังมีการให้ความรู้ในเรื่องนี้ไม่มากนัก รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็อาจจะยังไม่ได้มีการถวายนวความรู้อย่างจริงจัง ทำให้พระสงฆ์ยังจะต้องได้รับการพัฒนาในด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน แต่อย่างไรก็ตามแม้ความรู้จะอยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นได้ว่าพระสงฆ์ยังมีระดับทัศนคติในระดับดี ถือเป็นโอกาสที่หากจะมีการส่งเสริมความรู้เรื่องอาเซียนก็อาจจะได้รับความสนใจเป็นอย่างดี และจากผลการวิจัยที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญนั้น ย่อมเป็นสิ่งที่ช่วยให้เห็นถึงความสำคัญของการเผยแพร่ความรู้ให้แก่พระสงฆ์ดังที่กล่าวมาเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากพระสงฆ์มีทัศนคติซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและแนวโน้มพฤติกรรม (Gibson, 2000) ย่อมส่งผลต่อการปรับตัวและการส่งเสริมสังคมให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

สรุปผลการวิจัย

พระสงฆ์สังกัดศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร มีระดับการเปิดรับข่าวสารเรื่องประชาคมอาเซียนในระดับมาก มีความรู้ในเรื่องประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง มีทัศนคติในระดับดี โดยการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับทัศนคติต่อประชาคมอาเซียน

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์สังกัดศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานครและเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คือ 1) ควรมีการจัดการอบรมถวายนวความรู้เรื่องอาเซียน เพื่อให้พระสงฆ์มีความรู้เรื่องอาเซียนมากยิ่งขึ้น 2) ควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองอาเซียนและเพื่อพัฒนาการเปิดรับข่าวสารของพระสงฆ์ เช่น ทัศนศึกษาประเทศอาเซียน การแสดงความสามารถในเวทีระดับนานาชาติ เพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้พระสงฆ์ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับประเทศอาเซียนให้มากขึ้น 3) ควรศึกษาวิจัยในมิติต่างๆ เพื่อส่งเสริมศักยภาพและการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการร่วมสร้างความมั่นคงให้แก่ประชาคมอาเซียน และ 4) ควรศึกษาเปรียบเทียบระดับทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของพระสงฆ์กลุ่มต่างๆ ให้กว้างขวางขึ้น เช่น พระสังฆาธิการและพระธรรมทูต เป็นต้น

คำขอบคุณ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์พระสงฆ์นักเผยแผ่ธรรมเพื่อพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ภายใต้แผนงานการพัฒนาพระวิทยากรของศูนย์ฯ (พ.ศ.2555) ขอขอบคุณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- กอบกุล ถาวรานนท์. (2543). **สื่อมวลชนกับสังคม**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏพระนคร
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2540). **การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น**. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- เจริญพงษ์ ศุภธีระธาดา. (2555). “ก้าวต่อไปของอาเซียน: จากสมาคมสู่ประชาคมภายใน ปี 2558” **วารสารการงบประมาณ**. 9 (28), 15-16.
- ถนอมศักดิ์ สู่ภักดิ์. (2546). **บทบาทของพระธรรมวิทยากรต่อการปลูกฝังและพัฒนา คุณธรรมเยาวชน**. ปริญญาพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร และนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Gibson. (2000). **Organizations Behavior** (7th ed.). Boston: Irwin.
- Yamane, t. (1973). **Statistic; An Introductory Analysis**. (3 rd ed.). Time Printers Sdn. Bnd. Singapore.